

BIURO MINISTRA •
wpłynęło dnia. •
2020 -02- 20

BMI.

Toruń, 13 lutego 2020 r.

MINISTERSTWO FINANSÓW
KANCELARIA GŁÓWNA

wpł 2020 -02- 20

Dep.

Szanowny Pan Minister
Finansów Tadeusz
Kościński Ministerstwo
Finansów Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

Od dnia 01 października 2017 roku jesteśmy realizatorami projektu pn. „Organizacje stanowią prawo”, którego głównym celem jest podnoszenie kompetencji eksperckich przedstawicieli organizacji pozarządowych niezbędnych im do prawidłowego udziału w procesie stanowienia prawa.

Organizacje pozarządowe mają do wypełnienia wiele ról w społeczeństwie - wśród nich jest także rola rzecznika grup słabiej reprezentowanych i rzecznika ważnych, ale niedocenionych społecznie spraw.

Osoby zaangażowane w organizacjach, pracując oddolnie, działając na rzecz osób i spraw, które rzadko są dyskutowane publicznie, widzą niedostatki i słabości obowiązujących rozwiązań prawnych. A dzięki doświadczeniom i przemyśleniom potrafią także wskazać co i jak należy w tych rozwiązaniach naprawić.

Osobom zainteresowanym powstawaniem lub zmianą prawa w danym obszarze i na konkretnym poziomie administracyjnym (lokalnie, na szczeblu województwa lub na szczeblu ogólnopolskim) proponujemy udział w 2 dniowych warsztatach. W wyniku każdego warsztatu powstaje tzw. scenariusz wprowadzenia zmiany, czyli pomysł uczestników warsztatu na przeprowadzenie konkretnych działań rzeczniczych na rzecz wprowadzenia lub zmiany wybranych regulacji prawnych.

W grudniu 2019r. zorganizowaliśmy warsztaty, których uczestnikami były osoby reprezentujące grupę wiekową seniorów i pochyliłi się oni nad zagadnieniami związanymi z godnym funkcjonowaniem osób starszych.

W trakcie prac warsztatowych, na przykładzie realnych sytuacji z życia naszych uczestników i ich otoczenia szeroko omówiliśmy zagadnienie dotyczące opodatkowania dochodów osobistych emerytów. Zagadnienie to jest niekorzystne dla polskich obywateli, którzy są już na emeryturze i wymagałoby zmian w polskim prawie, a co za tym idzie interwencji Szanownego Pana Ministra.

Z danych statystycznych wynika, że liczba emerytów w Polsce zgodnie z zestawieniem Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2017, wynosi niemalże 6,5 miliona osób, czyli zgodnie z art. 4 pkt. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych osób, które mają ustalone prawo do emerytury.

Najniższa emerytura wypłacana osobom starszym wynosi 1100 zł brutto według danych podanych na dzień 1 marca 2019 roku przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Wraz z „wiekiem” rosną koszty życia każdej osoby, ponieważ dochodzą wydatki związane z leczeniem, rehabilitacją, czy też koszty związane z opieką osoby trzeciej. Znaczący odsetek emerytów stanowią osoby samotne, a koszt utrzymania osoby samotnej jest wyższy.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych z dnia 26 lipca 1991 roku (Dz.U. 1991 nr 80 poz. 350) zwaną dalej ustawą, źródłami przychodów są emerytura lub renta. Natomiast zgodnie z art. 12 ust. 7 ustawy przez emeryturę lub rentę rozumie się łączną kwotę świadczeń emerytalnych i rentowych, w tym kwoty emerytur kapitałowych wypłacanych na podstawie ustawy o emeryturach kapitałowych, wraz ze wzrostami i dodatkami, z wyłączeniem dodatków rodzinnych i pielęgnacyjnych oraz dodatków dla sierot zupełnych do rent rodzinnych. Natomiast art. 27 ustawy mówi, iż świadczenia emerytalne są opodatkowane według progresywnej skali

podatkowej, co oznacza, że osoby uzyskujące wyższe dochody odprowadzają większą ich część w formie podatku, niż osoby która uzyskuje niższe dochody.

Świadczenia emerytalne są opodatkowane na takich samych zasadach jak wynagrodzenie za pracę co sprawia, iż obecny system podatkowy nakłada obowiązek podwójnego opodatkowania emerytalnych dochodów, ponieważ, po raz pierwszy emeryci odprowadzali podatek od swoich uzyskanych dochodów z tytułu stosunku pracy, czy innych źródeł uzyskania przychodu wymienionych w art. 10 ust. 1 ustawy.

Obecnie od wysokości świadczenia emerytalnego ponownie pobierana jest przez organy rentowe czyli Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaliczka na podatek dochodowy. Ponadto należy również podkreślić, iż zgodnie z art. 34 ust. 3 ustawy, organy rentowe są obowiązane pobierać zaliczki miesięczne od wypłacanych bezpośrednio przez organy rentowe takie jak Zakład Ubezpieczeń Społecznych, emerytur i rent stosując stawkę podatkową 18%, co stanowi wysoką kwotę biorąc pod uwagę fakt, iż znaczna część polskich emerytów otrzymuje najniższe świadczenie emerytalne.

W chwili obecnej emeryci stanowią w społeczeństwie polskim grupę o najniższym dochodzie. W związku z powyższym należy przedstawić możliwość rozwiązania tego problemu jakim niewątpliwie są niskie emerytury wśród znacznej części społeczeństwa poprzez dwie ewentualne drogi.

Pierwszą propozycją jest zwolnienie osób pobierających świadczenie emerytalne z podatku dochodowego od osób fizycznych lub też wprowadzenie dla emerytów w rozliczeniu podatku dochodowego od osób fizycznych kwoty wolnej, niepodlegającej opodatkowaniu w wysokości równej dwunastokrotności miesięcznej płacy minimalnej.

Kwota wolna od podatku, która obowiązuje w chwili obecnej w dalszym ciągu jest zbyt niska dla osób w podeszłym wieku. Zgodnie z art. 27 ust. 1a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. 1991 nr 80 poz. 350) kwota ta wynosi tylko 3091 złotych.

Emeryci wypracowali sobie w trakcie pracy zawodowej własny kapitał, który miał im zapewnić godziwe życie po przejściu na emeryturę. W związku z powyższym świadczenia emerytalnego nie można traktować jako świadczenia socjalnego, ale jest ono wynagrodzeniem należnym za lata pracy oraz lata odprowadzania wszelkich podatków od osób fizycznych oraz odpowiednich składek na ubezpieczenia społeczne.

Tak jak już zostało wspomniane, duży odsetek emerytów żyje w ubóstwie. Nie mają środków na wykupienie leków, żywności, nie mówiąc o innych opłatach życia codziennego. Następuje proces pauperyzacji świadczeń emerytalnych, a tym samym następuje ciągłe obniżenie realnych wartości tych świadczeń. Wiele aspektów życia codziennego, wraz ze zmianami jakie się odbywają w gospodarce państwa, powoduje to, iż żywność, a także inne produkty drożeją, co właśnie powoduje obniżenie wartości realnych świadczeń. Warto tutaj przytoczyć art. 22 §2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku ordynacja podatkowa (Dz.U. 1997 nr 137 poz. 926), który stanowi o tym, iż organ podatkowy na wniosek podatnika, może zaniechać poboru lub zwolnić z obowiązku pobrania podatku w przypadku, gdy uiszczenie zagraża ważnym interesom płatącego w szczególności jego egzystencji, w związku z czym są przewidziane prawem instrumenty, które mogą zmierzać do tego, aby zwolnić świadczenie emerytalne z pobierania podatku od osób fizycznych.

Dodatkowo należy zauważyć, że osoby starsze są kolejny raz dyskryminowane w społeczeństwie, ponieważ inna grupa społeczna została zwolniona od podatku dochodowego od osób fizycznych do czasu ukończenia 26 roku życia na mocy ustawy z 4 lipca 2019 roku o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. 2019 poz. 1394. W związku z powyższym podkreślenia wymaga również fakt, iż można zaobserwować, że polityka Państwa preferuje inne grupy społeczne, tym samym emerytów pozostawia samym sobie oraz pogłębia ich niesprawiedliwość społeczną. Wprowadzenie zaproponowanego przez nas rozwiązania pozwoliłoby choć w części zahamować spadek realnej wartości świadczenia emerytalnego.

Kolejno należy zauważyć, iż na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2020 roku (Dz.U. 2019 poz. 1778), nastąpił kolejny, znaczny wzrost stawki minimalnej. Jednakże w przypadku waloryzacji świadczeń emerytalnych, kwoty te są w dalszym stopniu za niskie o czym świadczy m.in. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 2020 roku w sprawie wysokości zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2020 roku (Dz.U. 2020 poz. 128). Ceny wszystkich artykułów potrzebnych do egzystencji wciąż ulegają szybkim podwyżką, natomiast emerytury, jak zostało to wyżej wskazane, wzrastają tylko

nieznacznie. Proponowane zmiany owszem spowodują zmniejszenie wpływów do budżetu państwa w sposób bezpośredni z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, jednak wzrost dochodów osób pobierających emerytury i renty zwiększy udział budżetu państwa z tytułu podatków od towarów i usług, co z perspektywy dłuższego okresu czasu, jest bardziej opłacalne dla państwa.

W związku z powyższym, zwracamy się do Pana, Panie Ministrze, aby wziąć pod uwagę proponowane przez nas zmiany, aby choć trochę polepszyć byt osobom na emeryturze. Wprowadzenie takich mechanizmów pozwoliłyby na zatrzymanie obniżania wartości realnej świadczeń emerytalnych, a tym samym trochę polepszyło sytuację życiową polskich emerytów, którzy może nie musieliby już wybierać czy kupić leczy czy zapłacić za prąd.

Z wyrazami szacunku

